

20.3.2025

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 13/2025 vp)

KEHA-keskus kiittää Työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaa mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto ja tulla kuulluksi hallituksen esityksen johdosta.

KEHA-keskus kannattaa hallituksen esitystä.

KEHA- keskuksen tehtävät muodostuvat kolmesta osa-alueesta:

- työllisyyteen ja maahanmuuttoon liittyvät tehtävät
- ELY-keskusten keskitetyt hallinnolliset tehtävät
- erityistehtävät (mm. siviilipalveluskeskus)

KEHA-keskuksen hallinnolliset tehtävät koostuvat mm. digipalvelujen tuottamisesta ja hallinnasta, henkilöstö-, talous-, ja toimitilapalveluista sekä maksatuspalveluista mm. nykyisille ELY-keskuksille. Digipalveluja tuotetaan lisäksi myös mm. Aluehallintovirastoille. Hallituksen esityksen (HE 13/2025 vp, luvut 4.1.2.2, 10.2) mukaisesti KEHA-keskus jatkaa Elinvoimakeskuksille (myöhemmin EVK) tarjottavien ns. hallintopalveluiden ja digitaalisten palveluiden tehtävissä nykyisen tehtäväjaon mukaisesti. Tämä ratkaisu on KEHA:n näkökulmasta toimiva ja taloudellisesti järkevä, koska KEHA:n nykyiset hallintopalvelut, digipalvelut, tietojärjestelmäratkaisut ja maksatuspalvelut tukevat elinvoimakeskusten (EVK) toimintaa ilman merkittäviä lisäinvestointeja. Tarkasteltaessa esimerkiksi digiratkaisuja yhteisten järjestelmien käyttö ja edelleen niiden arkkitehtuurin yhtenäistäminen, sekä yhteiskäyttöisten alustojen hyödyntäminen tuo synergiahyötyjä ja hallinnollista tehokkuutta. EVK:n osalta hallituksen esitys tarjoaa vakaan ja toimivan ratkaisun, joka mahdollistaa sujuvan ja kustannustehokkaan siirtymän.

Lupa- ja valvontavirastoon (LVV) kootaan tehtävät Valvirasta, Aluehallintovirastoista ja ELY keskusten Y-vastuualueelta. Nykyisten virastojen tehtäviä varten on olemassa useita digipalveluita, joiden yhteensovittaminen ja kehittäminen vastaamaan LVV-viraston

20.3.2025

kokonaisuutta on laaja ja monimutkainen kokonaisuus. Elinvoimakeskusten osalta digipalveluiden järjestäminen ja niihin tehtävät muutokset ovat suoraviivaisempi toteuttaa. Tältä osin KEHA-korostaa, että LVV-muutos vaatii aikaa ja resursseja.

KEHA-keskus pitää hallituksen esitystä perusteltuna koskien Lupa- ja valvontaviraston (myöhemmin LVV) perustamisesta hallitusti siten, että digipalveluiden (toimialasidonnaiset tietojärjestelmät) osalta noudatetaan siirtymävaihetta (HE 13/2025 vp, luvut 4.1.2.2 ja 4.2.6.0). *"Nykyisin KEHA-keskuksen toimialasidonnaisten digitaalisten palvelujen kehittämisen ja tuottamisen tavoitella selvitetään siirtymäajanpuitteissa..."*

KEHA-keskuksella on jo olemassa kattava kyvykkyys digipalvelujen tuottamiseen mm. Aluehallintovirastojen ja ELY:jen Y-vastuualueen toimintaa varten. LVV:lle tätä kyvykkyyttä ei vielä viraston perustamisen yhteydessä ole muodostunut, ja se edellyttää (HE 13/2025 vp luku 4.1.2.2) mukaisen siirtymävaiheen. Tämä ratkaisu on KEHA:n näkökulmasta hyvin perusteltu.

KEHA-keskuksen tuottamat digipalvelut on rakennettu viimeisen 10 vuoden aikana yhteisille, useiden virastojen käyttämille alustoille kustannustehokkuuden ja tarkoituksenmukaisuuden vuoksi. Lisäksi palveluilla on monimutkaisia teknisiä yhteyksiä muihin valtion järjestelmiin (HE 13/2025 vp, luku 4.2.5.7). KEHA-keskus pitää tärkeänä, että siirtymäajan puitteissa LVV voi suunnitella ja päättää oman digipalvelujen järjestämisen mallinsa tarkoituksenmukaisella tavalla ja tarvittaessa rakentaa tarvittavan organisaation sekä digikyvykkyudet. KEHAn arvion mukaan LVV tarvitsee vaiheittaisen siirtymän, koska uuden ja laajan viraston tehtävien edellyttämän itsenäisen digikokonaisuuden kehittäminen vie vuosia. KEHA-keskus pitää siirtymäaikaa välttämättömänä ja erittäin hyvin perusteltuna ratkaisuna, joka mahdollistaa LVV:n hallitun käynnistymisen ja digitaalisen toimintaympäristön rakentamisen pitkällä aikavälillä. KEHA-keskus tuottaa digipalveluja LVV:lle tarvittavan ajan ja tätä varten on olemassa sopimukselliset ja asiakasyhteistyön menettelyt mm. KEHA-AVI välille, jotka päivittämällä voidaan niitä myös KEHA-LVV yhteistyötä varten hyödyntää.

KEHA-keskus näkee erittäin hyvänä, että hallituksen esityksen mukaisesti yhteistyötä eri toimijoiden välillä muutoksen myötä ylipäänsä edelleen vahvistetaan.

KEHA pitää hyvänä HE 13/2025 vp:n linjausta, jonka mukaan LVV:n tietohallinnon kehittämiseen on varattava riittävä rahoitus (luvut 4.2.1.4 sekä 4.2.5.9). KEHAn arvion mukaan LVV ei voi ilman siirtymäkauden jälkeistä rahoitusta rakentaa ja hallita omistamiaan tietojärjestelmiä ja muita digipalveluita itsenäisesti. LVV:n oman digipalvelujen hallintakyvykkyuden rakentaminen vaatii arviomme mukaan rahoituksen ohella useiden vuosien kehitystyön ja asiantuntijaresurssit, integraatioiden rakentamista muihin viranomaisten järjestelmiin, tietoturvan ja tietosuojan varmistamista uusissa digipalveluissa sekä hallitut käyttöönotot. KEHA katsoo, että HE 13/2025 vp:ssä kuvatut rahoitustarpeet ovat välttämätön

20.3.2025

LVV:n digitaalisen kyvykkyyden rakentamiselle, mutta on tärkeää varmistaa, että tietohallinnon investointitarpeet huomioidaan myös tulevien vuosien budjettimenettelyissä.

KEHA pitää hallituksen esityksen kuvausta yhteistyön vahvistamisesta hyvänä suunnitelmana esimerkiksi koskien Yhteensovittamisryhmää (HE 13/2025 vp, luvut 6.2, 8.2). Tämä mahdollistaa EVK-virastojen, KEHA-keskuksen, LVV:n sekä ohjaavien tahojen yhteistyön jatkuvana ja koordinoituna. Toiminnan ja palveluiden kehittäminen ja toteutus tavoitetilassa tapahtuu suunnitelmallisesti ja osapuolten kesken sovitulla tavalla. Lisäksi mahdolliset muutostarpeet ja kehityssuunnat voidaan ennakoida hyvissä ajoin. KEHA-keskus pitää tärkeänä, että Yhteensovittamisryhmän toimintaa jatkokehitetään aktiivisesti, jotta EVK-virastojen ja LVV:n palvelut voidaan rakentaa johdonmukaisesti ja kustannustehokkaasti. Tämä tukee sujuvaa siirtymää ja varmistaa, että uudet virastot voivat aloittaa toimintansa häiriöttä. Yhteensovittamisryhmän rooli (HE 13/2025 vp, luku 6.2) varmistaa, että KEHA:n asiantuntemus on käytettävissä siirtymäkauden aikana ja myös jatkossa.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allegirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt kehittämispäällikkö Arto Nykänen ja ratkaissut Johtaja Heikki Heikkilä.

Liitteet

Jakelu

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Tiedoksi

KEHA-keskuksen johtoryhmä

Tämä asiakirja KEHA/17759/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/17759/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Nykänen Arto 24.03.2025 08:09

Hyväksyjä Heikkilä Heikki 24.03.2025 08:22